

**FITXA IDENTIFICATIVA****DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33516
Nom: Drets humans: drets socials
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1311 - Grau Treball Social	Facultat de Ciències Socials	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1311 - Grau Treball Social	Dret	BÀSICA

COORDINACIÓ

HERNANDEZ MORENO IGNACIO JAVIER

RESUM

"Drets humans: drets socials" és una assignatura bàsica del títol de grau en treball social. Es tracta d'una matèria de caràcter introductor i a la dimensió jurídica relacionada amb el treball social. Aquesta assignatura es proposa acostar a l'estudiant de treball social a l'àmbit del dret en tres aspectes bàsics: els drets humans, amb especial atenció als drets socials; els sistemes jurídics com a institucions garants d'aquests drets, és a dir, l'Estat de Dret en les seues diverses modalitats i la projecció dels drets humans en la dimensió ètica de l'exercici del treball social.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS**COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE**



1311 - Grau Treball Social

Aplicar les tècniques del treball social per a treballar de manera eficaç dins dels sistemes, xarxes i equips interdisciplinaris i multiorganitzacionals.

Comprendre els sistemes, contextos organitzacionals i equips de treball vinculats al treball social.

Contribuir a la gestió i direcció d'entitats de benestar social.

Definir propostes de resolució davant situacions de risc prèvia identificació i valoració de la naturalesa d'aquest.

Demostrar competència professional en l'exercici del treball social.

Demostrar raonament crític i autocrític en l'àmbit de la titulació, considerant aspectes com ara l'ètica professional, els valors morals i les implicacions socials de les diferents activitats realitzades.

Desenvolupar accions vinculades amb l'administració de recursos i serveis, supervisant-ne l'eficàcia i assegurant-ne la qualitat.

Generar històries i informes socials mantenint-los complets, fidedignes, accessibles i actualitzats com a ajuda en la presa de decisions i les valoracions professionals.

Identificar els coneixements disciplinars necessaris per a l'anàlisi de la societat contemporània, l'estructura i la dinàmica d'aquesta, entre els quals s'inclou la complexitat dels fenòmens socials adoptant una perspectiva multidisciplinària.

Identificar les metodologies d'intervenció en treball social per a la interacció, acompanyament i resolució de necessitats i situacions-problema amb persones, famílies, grups i comunitats.

Saber comunicar-se de manera efectiva, tant de manera oral com escrita, adaptant-se a les característiques de la situació i de l'audiència.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció general al dret

Estructura del sistema jurídic. Funcions del dret. La justícia com a fi del dret.

2. Drets humans, concepte. Evolució: procés de positivació, generalització, internacionalització i especificació.

Els drets socials com a drets humans: el camí de la ciutadania. La ciutadania liberal i el procés de positivació. El procés de generalització dels drets: el trànsit de l'estat liberal a l'estat social. Tipus d'estat de benestar.



L'evolució en el reconeixement dels drets: procés d'internacionalització i d'especificació. Instruments de desenvolupament i codificació dels drets en l'àmbit de les Nacions Unides. Instruments de desenvolupament i codificació en l'àmbit europeu. El procés d'especificació.

3. Trets característics dels drets humans. El seu reconeixement en l'ordenament jurídic espanyol. Drets humans i necessitats bàsiques.

Indivisibilitat dels drets humans. La identitat estructural dels drets. Els drets humans com a drets subjectius. Les situacions jurídiques protegides: llibertat o facultat, pretensió, potestat i immunitat. Distinció conceptual entre drets i garanties. Les obligacions relatives als drets. Obligació de respecte, protecció i satisfacció.

Drets humans i necessitats bàsiques. Concepte de necessitats bàsiques. Les necessitats com a fonament dels drets socials. Un catàleg de necessitats

4. Principis de l'estat de dret.

Protecció dels drets humans en l'ordenament jurídic espanyol. Estructura de fonts del dret.

Principis de l'estat de dret: imperi de la llei, protecció de drets i llibertats, separació de poders.

Estructura de les fonts de drets i principis d'aplicació i interpretació jurídica.

5. El marc jurídic i els procediments de l'exercici i exigibilitat dels drets. Especial atenció per als drets socials.

Garanties dels drets en l'ordenament jurídic espanyol. Garanties generals i garanties específiques. Modalitats d'exigibilitat dels drets socials. Exigibilitat directa i indirecta.

El procediment administratiu i la protecció de drets davant l'administració. El procediment contenciós administratiu especial per a la protecció dels drets fonamentals de la persona.

La protecció dels drets humans en l'ordre internacional. Els mecanismes de protecció en els tractats internacionals i regionals. Especial esment dels mecanismes de protecció al continent europeu i a la UE.

6. Els drets relacionats amb la protecció de la llibertat. Dret a la intimitat i al control sobre la informació personal. Les seues implicacions en el treball social.

La relació entre la llibertat i els drets socials. Classificacions i dimensions de la llibertat. Problemes actuals de la llibertat i la autonomia.

Implicacions per al treball social. Dret a la intimitat i control sobre la informació personal. Confidencialitat i secret professional. Consentiment informat.

El codi deontològic del treball social. Codis deontològics: concepte i sentit. El codi deontològic internacional i l'espanyol. Relacions entre les declaracions de drets humans i el codi deontològic del treball



social.

7. Els drets de protecció de les relacions personals i familiars des de la perspectiva dels drets humans i la seua concreció en la normativa espanyola.

De la família a les famílies: aspectes d'una institució en continua transformació. La protecció de les relacions personals i familiars des de la perspectiva dels drets humans. La protecció de la família i de les relacions personals en l'ordenament jurídic espanyol.

8. Drets socials: el dret a l'educació, a la salut, a l'habitatge.

Dret a l'alimentació. Contingut i abast del dret. Elements. Obligacions. Titularitat i accés. Especial atenció per a les persones en situació de vulnerabilitat.

Dret a la salut. Contingut i abast del dret. Elements. Obligacions. Titularitat i accés. El dret a la salut de grups socials específics.

Dret a la educació. Propòsit i objectius de l'educació. El dret a la llibertat d'ensenyament: a) dels pares i tutors; b) la llibertat acadèmica i l'autonomia de les institucions. Les obligacions generals de l'estat de respectar, protegir i complir. Les obligacions concretes.

Drets habitacionals: el dret a un habitatge adequat. Elements del dret. Obligacions dels estats. Justiciabilitat. Els desallotjaments forçosos.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	90,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT



Les classes es desenvoluparan cada setmana en 2 sessions d'1h 30' aproximadament.

Durant les sessions per a l'adquisició de coneixements i destreses, s'utilitzaran lliçons expositives, remissió a manuals i dinàmiques de treball que faciliten la comprensió i assimilació dels continguts teòrics a partir de casos, problemes o anàlisi de textos.

- En les sessions de classe s'assenyalarà on es troba el nucli fonamental dels temes i on es pot aprendre el que no s'ha entès de la lectura i estudi dels manuals. Veurem alguns dels continguts del programa, si escau, amb explicacions d'allò que resultarà més complex. El contingut es troba en els manuals ressenyats en la bibliografia bàsica. L'exercici final (examen) versarà sobre el contingut del programa i suposarà el 60% de la qualificació final. Cal superar l'exercici final per a aprovar l'assignatura.

- A l'aula farem exercicis, comentaris de text, resolució de problemes, dinàmiques d'aprenentatge col·lectiu, etc., a partir de materials de treball dipositats a l'Aula Virtual que a més poden servir per a seguir les classes.

Per tot això, les metodologies docents seran:

- 1- Lliçó magistral participativa.
- 2- Debats i discussions, participatius.
- 3- Activitats de tipus expositiu: exposicions teòriques, seminaris, presentació de treballs.
- 4- Treball en col·laboració / treball en equip de l'estudiantat.
- 5- Tutorització individual, de grupal i/o virtual.

El que es pretén no és només aprendre una determinada informació, sinó formes d'accedir-hi: és a dir, que creem canals per a accedir a coneixements que són més fàcils de retenir i recordar. A més, interessa tractar de crear un cert esperit crític cap a les normes, casos o situacions, i aprendre a raonar. te;tic cap a les normes, casos o situacions, i aprendre a raonar.

AVALUACIÓ

L'avaluació tindrà en compte els elements següents:

1. Examen. Prova escrita de resposta oberta per a comprovar la capacitat d'expressió escrita, l'organització d'idees, la capacitat d'aplicació, l'anàlisi i la creativitat. La ponderació és del 60 % de la qualificació final. Necessàriament s'ha de superar esta prova per a aprovar l'assignatura.
2. Avaluació contínua del treball realitzat per l'estudiantat al llarg del curs i/o assistència i/o participació en



les sessions presencials a l'aula, en les tutories i/o en les activitats complementàries. La ponderació d'aquest apartat és del 40 % de la qualificació final:

2.1. Avaluació contínua del treball realitzat per l'estudiantat al llarg del curs, sobretot pel que fa a les competències de treball individual i en equip, a la identificació de conceptes i processos clau, així com a la preparació i resolució d'exercicis i problemes. La ponderació d'aquest apartat és del 25 %. En tot cas, l'alumnat tindrà dret a superar l'assignatura en segona convocatòria mitjançant la realització d'un examen en el qual siga avaluat de totes les activitats d'avaluació contínua recuperables, i a mantindre la nota d'aquelles que no siguen recuperables.

2.2. Es valorarà l'assistència i la participació de l'estudiantat tant en les sessions presencials a l'aula com en les tutories i en les activitats complementàries. La ponderació d'aquest apartat és del 15 %. La nota de l'avaluació contínua es manté per a la segona convocatòria.

Vos recordem que: el plagi és «l'acció de deshonestat consistent a copiar substancialment obres alienes presentant-les com a pròpies» (Reducindo et al., 2017, p. 300). I el ciberplagi «ocorre quan es presenta un treball com a fruit del treball personal quan realment és informació copiada parcialment, majoritàriament o totalment d'un autor sense cap mena de crèdit ni bibliografia. Normalment succeeix amb textos [...] en línia» (Sarriá i De Francisco, 2018, p. 4).

No incórrer en pràctiques com les esmentades implica fer un ús responsable i ètic de la informació que s'utilitza en els treballs acadèmics. Les Normes APA, 7a edició, són l'instrument imprescindible per a assolir l'honestat acadèmica, tal com vos indicarem en els treballs d'avaluació contínua que presentareu al llarg del quadrimestre.

Dit això, a partir del segon quadrimestre de primer curs, en totes les assignatures es prestarà una atenció especial, en l'avaluació contínua dels treballs, al compliment de les pràctiques d'honestat acadèmica i de respecte per la propietat intel·lectual de tercers, mitjançant l'ús correcte de la citació i la presentació de treballs acadèmics, seguint les normes APA, 7a edició.

BIBLIOGRAFIA

- Añón, M. J. [et al.]. (2004). Lecciones de derechos sociales. Tirant lo Blanch, 2a ed.
- Pisarello, Gerardo (2007). Los derechos sociales y sus garantías. Elementos para una reconstrucción. Trotta.
- Abramovich, V. i Courtis, Ch. (2002). Los derechos sociales como derechos exigibles. Trotta.
- ONU (2012). indicadores de derechos humanos. Guía para la medición y la aplicación. Nueva York y Ginebra.